

طراحی محله با رویکرد شهر دوستدار کودک نمونه موردی: محله سر جنگلداری ۲ کرمان

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۹/۱۷

تاریخ پذیرش: ۹۸/۱۰/۲۵

کد مقاله: ۹۱۱۶۹

صالح نوش زاده^{۱*}، الهام اسمعیلی^۲

چکیده

امروزه با توسعه روزافزون شهرها که فاقد فضاهای شهری مناسب برای کودکان هستند. از آنجاکه کودکان تنها ارتباط دهنده نسل های گذشته با آینده می باشد و اکثریت جامعه را تشکیل می دهند. به همین دلیل طراحی فضاهای مناسب برای کودکان از اهمیت بالایی برخوردار می باشد تا کودکان در آن رشد کنند و نیازهای خود را برطرف کنند. در این چند سال کامل ترین پژوهش در خصوص کودکان در قالب شهر دوستدار کودک بوده ولی بیشتر مسائل حقوقی را بررسی کرده که در این پژوهش سعی شده توجه حداکثری به شرایط محیطی تأثیرگذار بر زندگی کودک در شهر صورت پذیرد. با روش های کمی، پرسشنامه و مصاحبه و نظرهای کودکان و فضاهای محله بررسی گردیده. برای پیاده سازی محله سر جنگلداری ۲ را به عنوان نمونه موردی انتخاب کردیم. کودکان ۵ تا ۱۱ سال و والدین در پرسشنامه و مصاحبه مشارکت داشتند و در آخر به تحلیل نظرها با توجه به معیارهای شهردوستدار کودک پرداخته شده، تابه محله ای دارای ویژگی های منطبق بر رویکرد شهردوستدار کودک برسیم.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

واژگان کلیدی: شهر دوستدار کودک، کودک، کرمان

۱- دانشجوی دکتری تخصصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان (مسئول مکاتبات) saleh.nooshzadeh@gmail.com

۲- کارشناس ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان

۱- مقدمه

فضا با تمام ویژگی‌هایش در شکل‌گیری شخصیت افراد نقش مؤثری را ایفا می‌کند. همین فضا به‌طور خاص‌تر برای رشد کودکان عامل مهمی محسوب می‌شود. عاملی که می‌بایست تأثیر مثبتی بر رشد جسمی و عقلی کودک داشته باشد (قاسملوی، احدی ۲۰۱۵). مهم‌ترین فضایی که هر کودک در وهله اول تجربه می‌کند خانه است. خانه فضایی است که در آن اصلی‌ترین دریافت‌های هر کودک، به شکل طبیعی به دست می‌آید (آزموده ۱۳۹۱) تعامل کودک با محیط از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است. به‌گونه‌ای که این تعامل، از شکل‌گیری شخصیت تا رشد جسمی و ذهنی کودک را در بر می‌گیرد. لذا تأکید بر ایجاد فضاهایی راحت، ایمن، قابل دسترس، پاسخگو، جذاب، خلاق و زمینه‌ساز جهت رشد جسمی و ذهنی کودک از جمله نکاتی است که با استناد به تحقیقات به‌دست‌آمده و بر اساس واقعیات روان‌شناختی کودک، طراحان و برنامه‌ریزان می‌بایست در ساخت فضاهای شهری مورد استفاده کودکان مورد توجه قرار دهند. بدیهی است که تعامل پویای کودک و جستجو و کشف قابلیت‌های محیطی مستلزم مشارکت فعال وی در شکل‌دهی و بهره‌برداری از محیط خواهد بود. کودک از طریق مشارکت محیطی، حس اجتماع محلی، آگاهی محیطی، حس تعلق و مؤثر بودن را درک خواهد کرد (Sutton et al, 2002: 174). در دوره معاصر متخصصان و برنامه‌ریزان شهری در سراسر دنیا به خصوص کشورهای توسعه‌یافته توجه ویژه‌ای به مقوله طراحی فضاهای کودکان دارند و طراحی فضاهای تخصصی آموزشی، نگهداری و بازی آنان با دقت و حساسیت بیشتری نسبت به روانشناسی کودک و در نظر گرفتن ویژگی‌های روحی و جسمی کودکان انجام می‌پذیرد. از این منظر طرح‌های دوستدار کودک به دنبال اعطای حق شهروندی به بچه‌ها، توسعه آگاهی، بالابردن مشارکت جمعی، کم کردن میزان خشونت علیه کودکان، توجه به موضوعات زیست-محیطی و... است (کامل‌نیا، ۱۳۸۸). ابتکار یونیسف در شهر دوستدار کودک این است که از خود بچه‌ها و جامعه برای شناسایی نیازهای محله‌ها کمک بگیرد و با برگزاری کارگاه‌های آموزشی این نیازها را شناسایی و روی آن‌ها کار کند. محلات اولین فضای عمومی که کودکان در بیشترین تعامل با آن قرار دارند و بیشترین تجربه فضایی را از آن کسب می‌نمایند، هستند. در شهرهای با رویکرد دوستدار کودک از مهمترین پروژه‌هایی که مطرح می‌گردد، طراحی محلات بر اساس مشارکت کودکان و بکارگیری دیدگاه‌های آنها است. در این زمینه موضوع اساسی، ساختارهای فضایی-کالبدی محله ونحوه شکل‌گیری آنها برای برآوردن نیازهای کودکان می‌باشد.

از این رو شهرها بیشتر برای بزرگسالان ساخته و پرداخته میشوند. تحقیق در حوزه "شهرهای دوستدار کودک"، به ویژه در اروپا، از سال‌های ۱۹۸۰ میلادی به بعد مورد توجه قرار گرفت. عمده این تحقیقات در راستای تخصیص حقوق شهروندی به بچه‌ها و رسیدگی به خواسته‌ها و نیازهای آنها بود. امروزه "شهر دوستدار کودک" مورد توجه برنامه‌ریزان و دست‌اندرکاران شهری قرار گرفته است. در سال ۱۹۸۹ میلادی، نمایندگان کشورهای جهان در مجمع عمومی سازمان ملل متحد، پیمان حقوق کودک را تأیید و امضا کردند و متعهد شدند تا برای تصویب و اجرای آن در کشورهای خود تلاش نمایند. این عهدنامه که به نام "معاهده حقوق کودک" معروف است، همه دولت‌ها و مردم جهان را به ساختن دنیایی بهتر برای کودکان تشویق میکند. بدین منظور در این تحقیق به بررسی نمونه موردی محله سرچنگلداری ۲ کرمان و بررسی نیازهای کودکان آن پرداخته می‌شود تا با شناسایی این نیازها با مشارکت کودکان طراحی مناسب دوستدار کودک ارایه گردد.

۲. چارچوب تحقیق

۲-۱- کودک

در ابتدا برای شناخت صحیح، لازم است به تعریف کودک بپردازیم تا موضوع از وضوح بیشتری برخوردار باشد. طبق تعریف فرهنگ فارسی معین، کودک به معنای کوچک، صغیر و فرزندی که به حد بلوغ نرسیده (پسر یا دختر) می‌باشد. در فرهنگ میراث آمریکایی نیز از کودک به عنوان شخصی که بین تولد تا دوران بلوغ قرار دارد، یاد شده است. از طرف دیگر تعاریف حقوقی در جمهوری اسلامی ایران، کودک به فردی اطلاق میشود که به سن بلوغ شرعی نرسیده باشد. در ماده یک کنوانسیون حقوق کودکان و همین‌طور در ماده یک قانون حمایت از حقوق کودکان مصوب ۱۳۸۱ افراد انسانی زیر ۱۸ سال بعنوان کودک معرفی شده‌اند. کودکان زیر ۱۸ سال را در ۵ دسته می‌توان گروه بندی نمود (رضوانی وحبیبی، ۱۳۸۷) با توجه به گروه بندی انجام شده واز آنجا که کودکان ۶-۸ سال تا ۳۰۰ متر و ۸-۱۲ سال تا ۹۰۰ متر (داوودی و مقدم، ۱۳۸۹) از خانه خود فاصله می‌گیرند و عملاً وارد محیط محله و فضاهای شهر می‌شوند.

۲-۲- کودک و محیط

پیاژه در سال‌های دهه ۱۹۲۰ به این نتیجه رسید که کودکان در مقایسه با بزرگسالان، جهان را به‌طور دیگری می‌بینند. کودکان محیط پیرامون خود را تغییر می‌دهند تا وضعیت خودشان را بهبود بخشند (Day, 2007). برخلاف بزرگسالان که محیط را

از طریق فرم درک می کنند، جنبه هایی از محیط برای کودکان مهم است که بتوانند محیط را بر اساس کاربری های مختلفی که به آن می دهند، تغییر دهند. بچه ها به ویژگی های جزیی و تصادفی محیط توجه می کنند. مطالعات پوکک وهادسون (۱۹۷۸) راه رفتن بین خانه و مدرسه کودکان را قادر به یادگیری محیط اطراف می سازد. بازی و بیرون رفتن بادوستان فعالیت های قابل توجهی هستند که توسط بزرگترها نادیده انگاشته می شوند، درحالیکه آنها بخشی از تجربه دوران کودکی هستند (Cunningham et al.1996) توجه به طراحی فضاهای شهری، به ویژه در پروژه هایی که با اهداف مشارکت کودکان و توجه به نیازها و خواسته های آنها می باشد، میتواند علاوه بر فراهم آوردن محیطی منطبق بر خواسته های کودکان، با ایجاد فرصت مشارکت و دادن نقش اجتماعی به آن ها موجب بالا بردن آگاهی های اجتماعی و توسعه مشارکت واقعی و خلاقانه در جامعه باشد (کامل نیا، ۱۳۸۸).

۲-۳- شهر دوستدار کودک

مفهوم شهر دوستدار کودک بطور کل به این معنی است که دولتمردان چگونه این شهرها را براساس علایق بچه ها اداره میکنند و نیز به شهرهایی گفته میشود که در آن، حقوق اساسی بچه ها مثل سلامت، حمل و نقل، حمایت، آموزش و فرهنگ رعایت میشود. براین اساس بچه ها به عنوان شهروندانی تعریف شده اند که حقوقی دارند وحق دارند نظراتشان را ابراز کنند. یک شهر دوستدار کودک تنها یک شهر خوب برای بچه ها نیست، بلکه شهری است که به وسیله کودکان ساخته میشود. (Riggio,2002:46) در واقع شهر دوستدار کودک، مکانی است که کودکان در آن احساس امنیت و آرامش میکنند وقادرند به کاوش و یادگیری در مورد فضاهای پیرامون خود بپردازند. یک شهر دوستدار کودک، یک شهر دوستدار مردم نیز می باشد. (کربلایی حسینی، سهیلی:۱۳۹۳) از زمان تصویب معاهده حقوق کودکان، فعالیتهای مهم و متعددی آغاز شد که بیش از پیش ساختار حقوق کودکان را مشخص میسازد. از این فعالیتهای میتوان اشاره کرد به:

اجلاس زمین ودستور کار ۲۱: زمانی که رهبران جهان در اجلاس زمین در سال ۱۹۹۲ در ریودوژانیرو جمع شدند و برنامه مربوط به دستور کار ۲۱ را تدوین کردند، کودکان و جوانان به عنوان گروه های اصلی شناخته شدند تا روند توسعه پایدار سهیم باشند. (کیانی، اسماعیل زاده:۱۳۹۱) در این راستا طرح های به عنوان شهرهایی برای کودکان و یا شهرهایی برای دختران و پسران تعریف می شد. این طرح ها بر سه فاکتور اساسی تاکید داشت: ۱. برنامه ریزی مشارکتی که در آن بچه ها همانند دیگران در راستای ساختار دادن شکل فضایی محیط نقش اساسی دارند. ۲. مراکز کودکان که به آنها فرصت جمع آوری و شکل دادن به خواسته هایشان را میدهد. ۳. انگیزه و فرصت دادن به بچه ها در راستای استقلال تصمیم گیری های محیطی بدون دخالت بزرگترها (UNICEF,2005:5)

۲-۴- محله

رابرت کوان در فرهنگ شهرسازی، محله را یک بخش از شهر، فضای اطراف برخی مکان ها یا چیزها و قسمت شناخته شده ای از محیط شهر با کاربری مختلط می داند که با ساختار شهر رابطه تنگاتنگی دارد. آندره دوانی ویلاتر زیبرگ-سردمداران جنبش نو شهرسازی در ایالات متحده، محله را قسمت برنامه ریزی شده ای از شهر با فعالیت های گوناگون انسانی در اطراف یک مرکز قابل تشخیص ساماندهی شده، می داند.

۲-۵- ارتباط کودکان با فضاهای محله

راه رفتن بین خانه و مدرسه کودکان را قادر به یادگیری محیط اطراف می سازد. بازی و بیرون رفتن با دوستان فعالیت های قابل توجهی هستند که توسط بزرگترها نادیده انگاشته می شوند، درحالی که آنها بخشی (Cunningham et al,1996) همانطور که (Hardin,2000). استدلال می کند، محله بطور بالقوه بعنوان یک فضای مهم محلی، در نیمه راه بین فضای امن خانه و درک خطرات فضای عمومی عمل می کند. این بیان می کند که: حوزه های محلی یا محله مسلما بعنوان یک چشم انداز خطر از طریق عواملی چون ترس از غریبه ها و افزایش ترافیک سواره بازسازی شده است. رساندن کودکان با اتومبیل و همراهی مداوم آنها توسط یک بزرگسال در فضای عمومی می تواند ساده ترین راه جلوگیری از فعالیت های بیرون از منزل و ارتقاء فردیت و توسعه استقلال کودک باشد. اقدامات خودکار کودکان در فضای عمومی مهارتهای آن ها را می سازد که تا بزرگسالی ادامه خواهد پیدا کرد (Collins and Kearns, 2001a; Tranter and Pawson,2001)

حضور کودکان اغلب کمک می کند تا حایل های بین بزرگسالان شکسته شود و خیابانها را جذاب تر، اجتماعی تر و قابل زندگی می سازد. بهر حال کودکان نیاز به فرصت هایی دارند که در آن به ملاقات و معاشرت با یکدیگر، جدا از مکان های کنترل شده توسط معلمان و والدین بپردازند. (Simpson1997) در مطالعه چهار سایت شهری در جنوب کالیفرنیا دریافتند که تنها ۱۶٪ از کودکان ۷ساله اجازه داشتند که بیشتر از یک بلوک بدون همراهی بزرگسال بروند و ۳۰٪ از کودکان ۱۱-۱۲ سال به تنهایی از یک

فضای عمومی بازدید کردند. علاوه بر این (Cunningham and Jones, 1999)، و در نتیجه عدم قبول والدین در فضاهای باز بدون نظارت، ترس از غریبه‌ها و خطر ترافیک و عدم تمایل والدین به تشویق فرزندان خود برای بازی در فضای خارج از خانه و ترکیبی از آنها، نسلی ناآشنا و غریبه با محیط محلات را بوجود آورده است. (Mitchell, 2007).

۲-۶- ویژگی شهردوستدار کودک

شهرهای دوستدار کودک به دنبال ایجاد مشارکت کودکان به منظور شکل دادن به محیط اطرافشان میباشند؛ مشارکت عملی باعث ایجاد علاقه و تعلق پذیری کودک نسبت به شهر میشود (اسماعیل زاده و کیانی، ۱۳۹۱: ۵۶). بر این اساس میتوان ویژگیهای شهرهای دوستدار کودک را اینگونه بیان کرد: ۱- آسایش، ایمنی و امنیت، ۲- پیوند با طبیعت، ۳- پیوند با تاریخ، فرهنگ و هویت جمعی، ۴- جذابیت و تازگی، ۵- خوانایی ۶- دسترسی به امکانات، ۷- وجود مؤسسات و فضاهای مربوط به کودک ۸- توجه به کودکان معلول (آزموده، ۱۳۹۱: ۱۴).

در سال ۱۹۶۸ سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد تاسیس شد. بلافاصله پس از آن یونسکو شروع به برنامه ده ساله با هدف افزایش درک درستی از راه حل‌های مردم محور برای مشکلات زیست محیطی کرد (Chawla, 2002) کوین لینچ طراح و برنامه ریز شهری برای رهبری این رویکرد میان رشته‌ای که شامل محققان اجتماعی، دانشمندان علوم طبیعی، معماران، طراحان و دیگر دانشمندان محیط شهری بودند، انتخاب شد. هدف از این پروژه توجه به "گروه کوچکی از نوجوانان و ارزش دادن به محیط فضایی آنهاست (Lynch, 1977) این پروژه در نهایت بنام رشد در شهرها نامگذاری شد. مفهوم دوستی کودکان در سازمان ملل متحد مبنای کنوانسیون حقوق کودک قرار گرفت، کنوانسیون، حکم فعال مشارکت کودکان در زندگی شهری و ارتقاء سیستم‌های محلی به حکومت‌های متعهد به حقوق کودکان را برعهده دارد (UNICEF, 2004) بنابراین دوستی کودک به عنوان یک مفهوم در طول دهه اخیر پیش از پیش در سطح جهانی، ملی، منطقه‌ای، جامعه و محلی گسترده شد. موضوع اصلی در جنبش دوستی کودک نگاه به سلامت کودکان به عنوان شاخص نهایی یک جامعه سالم و پایدار است (UNICEF, 1992, 1997) طی سالهای اخیر پیرامون شهر دوستدار کودک (CFC) در کشورهای پیشرفته مطالعات و تحقیقات زیادی انجام گرفته است. اولین بار در سال ۲۰۰۷ میلادی «شهر بندیکو» در استرالیا از طرف یونیسف به عنوان «شهر دوستدار کودک» و اولین شهری که تمام جنبه‌ها و ویژگیهای یک شهردوستدار کودک را از نظر یونیسف به خود اختصاص داده بود، معرفی و به رسمیت شناخته شد در این شهر حقوق کودکان به عنوان اولویت اصلی و اساسی در تمام رویدادها مورد توجه قرار دارد. شاید بتوان گفت اولین توجه جدی به این موضوع پس از زلزله مخرب سال ۱۳۸۲ در بم صورت گرفت به گونه‌ای که سازمان یونسف با همکاری دیگر نهادها، پروژه شهردوستدار کودک را با هدف «مشارکت جمعی» کودکان تعریف و آن را هدفگذاری کرد. در این پروژه کودکان ۶ تا ۱۳ سال مشارکت داشتند و نظرات خود را با روش‌های مختلف ابراز می‌کردند همچنین از طرف مؤسسه پژوهشی کودکان دنیا، «شهر اوز» در استان فارس برای اولین بار به عنوان شهر دوستدار کودک در فروردین ماه سال ۱۳۸۹ انتخاب شد. (اسماعیل زاده کواکی، ۱۳۹۰: ۱۴۶)

برای اولین بار در ایران به طور خاص در زمینه مناسب سازی فضاهای شهری برای کودکان کتابی تحت عنوان «آماده سازی شهر برای کودکان» نمونه موردی تهران در سال ۱۳۸۵ تألیف کرده است که ضمن بررسی نحوه برخورد با کودکان، به نیازهای آنان به عنوان اصلترین گروههای اجتماعی شهر اشاره میکند و اینکه شهرها چگونه باید به تأمین نیازهای کودکان بپردازند و کودکان از شهرها چه انتظاراتی دارند. (جدول ۱)

۳- سوال

چه عواملی کمک می‌کند ساختار فضایی محله سرچنگلداری دارای ویژگی‌های منطبق بر رویکرد شهردوستدار کودک باشد؟

۴- روش شناسی تحقیق

چارچوب نظری این تحقیق بر مبنای نظریه شهر دوستدار کودک می‌باشد و روش‌های کمی، پرسشنامه‌ای، مصاحبه و بررسی‌های میدانی درخصوص اطلاعات دقیق از محدوده مورد مطالعه انجام خواهد شد. جامعه آماری شامل کودکان پیش دبستانی و دبستان و والدین کودکان در محله سرچنگلداری ۲ کرمان می‌باشد. تعداد ۲۵ کودک و ۱۰ بزرگسال بصورت تصادفی از محله مورد پژوهش قرار می‌گیرند.

جدول ۱- پیشینه مطالعات (نگارندگان)

نام محقق	عنوان تحقیق	سال	روش تحقیق	معیار
UNICEF	جنبش دوستی کودک	۱۹۹۲- ۱۹۹۷	روش توصیفی-تحلیلی و مبتنی بر مطالعات کتابخانه ای، اسنادی و بررسی های میدانی	سلامت کودکان
Gaster, Cahill	ایده مشارکت کودکان در فرآیند برنامه ریزی	۱۹۹۰- ۱۹۹۱	روش توصیفی-تحلیلی و مبتنی بر مطالعات کتابخانه ای، اسنادی و بررسی های میدانی	مشارکت کودکان در زندگی شهری
کامل نیا و حقیر	الگوهای طراحی فضای سبز در شهردوستانار کودک نمونه موردی بم	۱۳۸۸	متدولوژی گروه بحث و روش های مشارکتی همچون قصه گوئی، جداول و پازلها، مدلسازی، نقاشی و ... نظرات بچه ها در ارتباط بافضاهای سبز جمع آوری و تحلیل شد.	طراحی فضای سبز شهردوستانار کودک
کربلایی حسینی و سهیلی	بررسی ویژگیهای شهر دوست داشتنی از نگاه کودکان (نمونه موردی قزوین)	۱۳۹۳	روش توصیفی-تحلیلی و مبتنی بر مطالعات کتابخانه ای، اسنادی و بررسی های میدانی	ویژگی شهردوستانار کودک
متینی، سعیدی رضوانی و احمدیان	معیارهای طراحی محلات مبتنی بر رویکرد شهردوستانار کودک (نمونه موردی: محله فرهنگ مشهد)	۱۳۹۳	باروشهای کیفی، پرسشنامه، مصاحبه وتحلیل های گرافیکی (تحلیل عکس، نقشه و نقاشی کودکان) نظرهای کودکان وفضاهای محله بررسی گردید.	ویژگی ساختاری محلات براساس رویکرد شهر دوستدار کودک
قاسملویی و احدی	تاثیرفرم، ساختار و فضای سبز در ایجاد حس امنیت در طراحی فضای دوستدار کودک	۲۰۱۵	روش توصیفی-تحلیلی و مبتنی بر مطالعات کتابخانه ای، اسنادی و بررسی های میدانی می باشد.	حس امنیت در فضاهای شهر دوستدار کودک

۵- شناخت محدوده

محله سرچنگلداری در مرکز کرمان قرارمیگیرد وساکنان آن عمدتا از قشر مرفه جامعه میشود و دارای تعداد قابل توجهی از کودکان سنین دبستان می باشد. به دلیل مشغله والدین تمایل کودکان به فضاهای طراحی شده محله بیشتر شده و به دلیل ساخت آپارتمانهای چندطبقه در این محله تعداد خانوارهای جدید جوان محدوده محله رابسوی زیاد شدن جمعیت کودکان هدایت می کند. درنتیجه طراحی محله را برای آینده ضروری می نماید. درحال حاضر این محله برنامه ریزی اصولی و طراحی مناسب نداشته واین باعث پاتوق شدن غریبه ها در محله و همچنین معیاصلی این محله تبدیل به یک میانبر برای وسایل نقلیه وفضاهای آن را ایجاد به فضاهایی ناامن تبدیل ساخته و امکان تعامل بین ساکنین با فضاهای مختلف محله را کم رنگ کرده است. که ضرورت طراحی محله را لازم می داند. فضاهای باز قابل طراحی و انعطاف پذیر، این محله را گزینه مناسبی جهت پیاده سازی الگوهای طراحی مدل شهردوستانار کودک نموده است. محله سرچنگلداری با مساحت ۲۳۹۱۴۶ مترمربع و باجمعیتی حدود ۹۰۰ نفر (درسال ۹۳) در منطقه ۲ شهرداری کرمان واقع شده است.

۶. تحلیل و بررسی محدوده

اهداف این پژوهش در محدوده: بکارگیری اصول طراحی محله دوستدار کودک در محله سرچنگلداری ۲ کرمان، شناسایی نیازهای کودکان، شناسایی عناصر کالبدی مهم برای کودکان، روابط و ویژگیهای آن ها در ساختار محله شهر می باشد. برای رسیدن به این اهداف پرسشنامه هایی باسوالات نوشتاری در اختیار ۲۵ تا از کودکان محله قرارگرفت و نتایج از این قرار است:

جدول ۲- درصد فراوانی سوالات پرسشنامه

گزینه ۱	گزینه ۲	گزینه ۳	گزینه ۴	
۱۲٪	۴۰٪	۸٪	۴۰٪	سوال ۱
۶۰٪	۳۲٪	۸٪	۰	سوال ۲
۱۹٪	۳۸٪	۳۸٪	۵٪	سوال ۳
۲۰٪	۴۰٪	۲۰٪	۲۰٪	سوال ۴
۲۰٪	۸۰٪	۰	۰	سوال ۵
۸٪	۲۰٪	۶۰٪	۱۲٪	سوال ۶
۲۴٪	۲۴٪	۳۶٪	۱۶٪	سوال ۷
۱۵٪	۰	۷۵٪	۱۰٪	سوال ۸
۳۰٪	۴۶٪	۱۹٪	۵٪	سوال ۹
۶۴٪	۳۶٪	-	-	سوال ۱۰

برای دستیابی به یک طرح مناسب برای محله ایی با رویکرد شهردوستاندار کودک باتوجه به اطلاعات بدست آمده از طریق پرسشنامه، مصاحبه پرداخته ایم.

نتیجه‌گیری

هدف اصلی در این تحقیق رسیدن به یک محله طراحی شده برای کودکان براساس الگوهای شهردوستانار کودک بود که با رعایت اصول و الگوهای شهردوستانار کودک، در پیاده سازی محله سرچنگلداری ۲ کرمان پرداخته‌ایم. همچنین با دریافت نظرها و نیازهای کودکان محله در قالب پرسشنامه نسبتاً به وضع موجود محله و به تحلیل آن پرداختیم و در آخر به طرح نهایی رسیدیم این یافته‌ها از جمله اینکه در شهردوستانار کودک مسیر مدرسه تا خانه باید جوری طراحی شده باشد که کودک احساس امنیت کند تداخل مسیر پیاده باسواره دائماً در این محله دیده می‌شود که باعث می‌شود اکثریت کودکان وسیله نقلیه را برای رفت و برگشت انتخاب کردند.

منابع

۱. آزموده، مریم (۱۳۹۱)، معماری و طراحی برای کودکان، نشر علم ودانش، چاپ اول.
۲. کامل نیا، حامد، حقیر، سعید (۱۳۸۸)، الگوهای طراحی فضای سبز در شهر دوستدار کودک". نشریه باغ نظر، شماره دوازدهم.
۳. کربلایی حسینی غیاثوند، ابوالفضل؛ جمال‌الدین، سهیلی، (۱۳۹۳) بررسی ویژگی های شهردوست داشتنی از نگاه کودکان (مطالعه موردی: منطقه دو شهرداری قزوین)، فصلنامه مطالعات شهری، شماره نهم.
۴. کیانی، ا. کبر؛ اسماعیل زاده کواکی، علی، (۱۳۹۱)، تحلیل و برنامه ریزی (شهر دوستدار کودک) CFC از دیدگاه کودکان (مطالعه موردی: قوچان)، فصلنامه باغ نظر، شماره ۲۰.
۵. سعیدی رضوانی، نوید، فرزانه حبیبی (۱۳۸۷)، شهردوستانار کودک، مجموعه سخنرانی های جامعه مهندسان شهرساز
۶. غفاری، علی؛ قلعه نویی، محمود؛ عمادی، خشایار، (۱۳۹۳) شهردوستانار کودک: ارزیابی مقایسه چگونگی پاسخگویی به اصول شهردوستانار کودک دریافت های جدید و سنتی ایران (مطالعه موردی: شهرک سپاهان شهر و محله جویبار اصفهان)، فصلنامه مدیریت شهری، شماره ۱۸.
7. Chawla, L. (2002). Cities for human development. In L. Chawla (Ed.) Growing Up in an Urbanizing World. Paris: UNESCO Publishing/Earthscan Publications
8. Cunningham, C., Jones, M., Barlow, M., 1996. Town Planning and Children: A Case Study of Lismore, New South Wales, Australia. Department of Geography and Planning, University of New England, Armidale, NSW
9. Lynch, K. (1977). Growing Up in Cities. Cambridge, MA: MIT Press
10. Mitchell, Hannah.. Kearns, Robin A. Collins, Damian C.A. 2007. " Nuances of neighbourhood: Children's perceptions of the space between home and school in Auckland, New Zealand. ELSELVIOR
11. Simpson, B., (1997). Towards the participation of children and young people in urban planning and design. Urban Studies
12. UNICEF (1997) Children's Rights and Habitat: Working Towards Child
13. UNICEF (1992) Convention on the Rights of the Child. New York: UN

پیوست: پرسشنامه

محله خود را چگونه پیدا میکنید؟

(۱) شکل (۲) اسم خیابان‌ها (۳) یک ساختمان مشخص (۴) پارک

چه کاربری‌هایی در زمان رفت و برگشت به مدرسه فعال هستند؟

(۱) مسجد (۲) پارک (۳) مغازه‌ها (۴) زمین بازی

به چه شکل به مدرسه می‌روید؟

(۱) پیاده (۲) اتومبیل (۳) دوچرخه (۴) اتوبوس

باچه کسی به مدرسه می‌روید؟

(۱) تنها (۲) والدین (۳) دوستان (۴) راننده سرویس

پارک مرکز محله چرا اکثراً شبها خلوت هست؟

(۱) کمبود روشنایی (۲) غریبه‌گز بودن (۳) عدم وجود کاربری فعال (۴) عدم وجود امکانات تفریحی

دوست دارید بیشتر با چه کسانی از اوقات بیکاری خود لذت ببرید؟

(۱) تنها (۲) والدین (۳) دوستان همسن (۴) فامیل

دوست دارید ساعات بیکاری خود را به کجا بروید؟

(۱) پارک (۲) سرای محله (۳) زمین ورزشی (۴) بازی در محله بادوستان

فصل تابستان چه زمانی از روز را در محله می‌گذرانید؟

(۱) صبح (۲) ظهر (۳) عصر (۴) شب

بازی با دوستانتان در کدام مکان از محله می‌باشد؟

(۱) کوچه‌های محله (۲) زمین بازی (۳) پارک محله (۴) مکانهای بازی کودکان

خدمات و نیازهای ساکنین چگونه تامین میشود؟

(۱) خارج از محله (۲) داخل محله

